

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΩΣ : 214/2014
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
(ΤΜΗΜΑ Α')

Συνεδρίαση της 11ης-6-2014

ΣΥΝΘΕΣΗ :

Πρόεδρος:

Μιχαήλ Απέσσος, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη:

Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Στυλιανή Χαριτάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Κωνσταντίνος Κατσούλας, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής:

Ευθύμιος Τσάκας, πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος:

Το υπ' αριθμ. πρωτ. 89 ΕΞ/27-5-2014 έγγραφο του υπουργού Οικονομικών.

Περίληψη Ερωτήματος:

1) Εάν συνιστά δέσμευση τραπεζικών λογαριασμών η διάταξη του προέδρου της Αρχής Καταπολεμήσεως της Νομιμοποιήσεως Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες περί απαγορεύσεως κινήσεως των τηρουμένων σε πιστωτικά ιδρύματα τραπεζικών λογαριασμών, για τους οποίους υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.

2) Σε καταφατική περίπτωση, **α)** εάν η δέσμευση αυτή καταλαμβάνει τόσο τα υφιστάμενα κατά την ημερομηνία της δεσμεύσεως όσο και τα μελλοντικά υπόλοιπα των

λογαριασμών και περαιτέρω **β)** εάν εγκαθιδρύεται από τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητα του υπουργού Οικονομικών να εγκρίνει την υπέρ τρίτων (ως και του Ελληνικού Δημοσίου) μερική ή ολική αποδέσμευση δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων από την Αρχή της Καταπολεμήσεως της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες ποσών.

3) Στην περίπτωση κατά την οποία η δέσμευση δεν καταλαμβάνει τις μετά την δέσμευση καταθέσεις, βάσει ποιων διατάξεων, με ποια διαδικασία, υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις και με ποια σειρά δύνανται οι Τράπεζες να αποδώσουν τα ποσά αυτά στους τρίτους-κατασχόντες, ως προϊόντα κατασχέσεων εις χείρας τους. Εάν στην περίπτωση αυτή εγκαθιδρύεται από τις κείμενες διατάξεις αρμοδιότητα του υπουργού Οικονομικών να εγκρίνει την προς τρίτους (ή το Ελληνικό Δημόσιο) απόδοση οιοδήποτε ποσού.

4) Εάν οι απαντήσεις διαφοροποιούνται στην περίπτωση κατά την οποία οι μεταγενέστερες της δεσμεύσεως της ανωτέρω Αρχής πιστώσεις, αφορούν σε καταβολές γεινόμενες από πελάτες του καθ'ού η δέσμευση σε εξόφληση λογαριασμών ηλεκτρικής ενεργείας και λοιπών επιβαρύνσεων.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος το Α' Τμήμα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους γνωμοδοτεί ως εξής :

I.- ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΣ

Με την υπ' αριθμ. 12/17-1-2012 διάταξη του προέδρου της Αρχής Καταπολεμήσεως της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες επεβλήθη η απαγόρευση κινήσεως όλων των τηρουμένων στα τραπεζικά ιδρύματα λογαριασμών της εταιρείας υπό την επωνυμία «ΝΕΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Α.Ε.» (πρώην

«HELLAS POWER ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»), διότι δεν απεδόθησαν στο Ελληνικό Δημόσιο τα ποσά του εκτάκτου ειδικού τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (Ε.Ε.Τ.Η.Δ.Ε.), τα οποία εισέπραττε η εταιρεία αυτή για λογαριασμό του Δημοσίου, μέσω του λογαριασμού καταναλώσεως ηλεκτρικού ρεύματος των πελατών τους, διαπραττομένης δια της συμπεριφοράς αυτής υπεξαιρέσεως εις βάρος του Δημοσίου.

Η διάταξη αυτή επεκυρώθη αρχικώς από το υπ' αριθμ. 963/2012 βούλευμα του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών, το οποίο απέρριψε την από 8-2-2012 αίτηση της ανωτέρω εταιρείας περί άρσεως της επιβληθείσης την 17-1-2012 απαγορεύσεως κινήσεως των τραπεζικών λογαριασμών για το χρονικό διάστημα από 17-1-2012 και εφεξής και εν συνεχεία δια του υπ' αριθμ. 2438/2012 βουλεύματος του ιδίου Συμβουλίου, το οποίο απέρριψε την από 11-6-2012 αίτηση του Ελληνικού Δημοσίου περί άρσεως της ανωτέρω απαγορεύσεως και αποδόσεως του ποσού των 32.920.420 ευρώ, καθώς και τις σχετικές αιτήσεις : α) της ανωτέρω εταιρείας, β) του Δήμου Αθηναίων, γ) της εταιρείας υπό την επωνυμία «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.» και δ) της εταιρείας υπό την επωνυμία «ENERGA Α.Ε.».

Εξ άλλου, κατόπιν διαβιβάσεως του από 17-1-2012 πορίσματος ελέγχου του προέδρου της ανωτέρω αρχής, η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών άσκησε κατά των νομίμων εκπροσώπων της προαναφερομένης εταιρείας, καθώς και της εταιρείας υπό την επωνυμία «ΚΕΝΤΩΡ Α.Ε.» (πρώην «ENERGA Α.Ε.»), ποινική δίωξη για τα κακουργήματα: α) της υπεξαιρέσεως από διαχειριστή ξένης περιουσίας, στρεφόμενη κατά του Δημοσίου κ.λπ., σε συνδυασμό με τις διατάξεις του ν.1608/1950 «περί καταχραστών του Δημοσίου», συνολικού ύψους 254.470.244 ευρώ, β) λαθρεμπορίας και γ) νομιμοποιήσεως εσόδων από εγκληματικές ενέργειες.

Περατωθείσης της διενεργηθείσης τακτικής ανακρίσεως, εξεδόθη το υπ' αριθμ. 365/2014 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, δια του οποίου παρεπέμφθησαν ενώπιον του Α' Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών οι νόμιμοι εκπρόσωποι των προαναφερομένων εταιρειών για τα ανωτέρω κακουργήματα, πλην όμως κατά την δικάσιμο της 28-4-2014 η δίκη ανεβλήθη επ' αόριστον, λόγω ασκήσεως αιτήσεως αναιρέσεως κατά του παραπεμπτικού βουλεύματος εκ μέρους της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου.

Με τα υπ' αριθμ. : α) 4531/8-8-2013, β) 1016/12-2-2014 και γ) 3134/2-5-2014 έγγραφά της προς τον υπουργό Οικονομικών, η εταιρεία υπό την επωνυμία

«Λειτουργός Αγοράς Ηλεκτρικής Ενεργείας Α.Ε.» και τον διακριτικό τίτλο «ΛΑΓΗΕ» - το σύνολο των μετοχών της οποίας ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο - εκθέτει, ότι έχει ληξιπρόθεσμες και εκτελεστές απαιτήσεις κατά της ανωτέρω εταιρείας υπό την επωνυμία «ΝΕΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ Α.Ε.» (πρώην «HELLAS ROYER Α.Ε.») για την είσπραξη των οποίων έχει επιβάλλει την 9-6-2012 κατασχέσεις εις χείρας τραπεζών, ως τρίτων, για ποσό ύψους 34.388.744,15 ευρώ, επί των οποίων οι σχετικώς αναφερόμενες Τράπεζες προέβησαν σε έγγραφες δηλώσεις περί της υπάρξεως τραπεζικών λογαριασμών, πλην όμως δεσμευμένων, δυνάμει της ανωτέρω υπ' αριθμ. 12/17-12012 διατάξεως της Αρχής Καταπολεμήσεως Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και – για το λόγο αυτό, τα υφιστάμενα υπόλοιπά τους δεν είναι δυνατόν να αποδοθούν στην «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.». Στα ανωτέρω έγγραφά της, η «ΛΑΓΗΕ ΑΕ», επίσης, εκθέτει ότι, μετά την 17-1-2012, τα υπόλοιπα των δεσμευθέντων λογαριασμών με την ως άνω διάταξη της Αρχής Καταπολεμήσεως Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες αυξήθηκαν από καταβολές πραγματοποιηθείσες από καταναλωτές-πελάτες της ως άνω οφειλέτιδας εταιρείας, προς εξόφληση των λογαριασμών τους, εκδοθέντων υπ' αυτής.

Επιπλέον στα ως άνω έγγραφά της, η «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.» εκθέτει ότι ο πρόεδρος της Αρχής Καταπολεμήσεως της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες, έχει αναφέρει ότι δεν αρνείται την απόδοση των κατατεθέντων μετά την 17-1-2012 ποσών στους δεσμευθέντες από την Αρχή λογαριασμούς, εφ' όσον λάβει την συναίνεση του υπουργού Οικονομικών, την οποία η «ΛΑΓΗΕ Α.Ε.» αιτείται.

II.- ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

1. Με το άρθρο 7 του ν. 3691/2008 (ΦΕΚ Α 166) «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και άλλες διατάξεις» – όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 2 παρ.1 του ν.3932/2011 – συνεστήθη "Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες και της Χρηματοδότησης της Τρομοκρατίας και ελέγχου των Δηλώσεων Περιουσιακής Κατάστασης", η οποία απολαμβάνει διοικητικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας, απαρτίζεται από τρεις αυτοτελείς μονάδες, με διακριτές αρμοδιότητες, προσωπικό και υποδομές, υπό κοινό πρόεδρο και ειδικότερα την Α', τη Β' και τη Γ' Μονάδα Διερευνήσεως Χρηματοοικονομικών Πληροφοριών. Σύμφωνα με το άρθρο 7Α του ως άνω νόμου, το προσωπικό της Α' Μονάδας «συγκεντρώνει, διερευνά

και αξιολογεί τις αναφορές υπόπτων ή ασύνηθων συναλλαγών που υποβάλλουν στην Αρχή τα υπόχρεα πρόσωπα, καθώς και τις πληροφορίες που διαβιβάζονται στην Αρχή από άλλους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς ή περιέρχονται σε αυτήν από τα μέσα ενημέρωσης, το διαδίκτυο ή οποιαδήποτε άλλη πηγή και αφορούν επιχειρηματικές, επαγγελματικές ή συναλλακτικές δραστηριότητες που ενδεχομένως σχετίζονται με νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας. ... Σε επείγουσες περιπτώσεις ο Πρόεδρος διατάσσει τη δέσμευση των περιουσιακών στοιχείων των ελεγχόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 48 παράγραφος 5...». Στις διατάξεις των άρθρων 2 και 3 του ίδιου νόμου καταγράφονται αναλυτικά οι εγκληματικές πράξεις - βασικά αδικήματα, η τέλεση των οποίων στοιχειοθετεί το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και τα ποινικά αδικήματα τα τιμωρούμενα με ποινή στερητική της ελευθερίας, της οποίας το ελάχιστο όριο είναι άνω των 6 μηνών και από το οποίο προκύπτει περιουσιακό όφελος.

2. Στο άρθρο 46 του ανωτέρω ν.3691/2008 ορίζονται τα εξής: «1. Τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν προϊόν βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 ή που αποκτήθηκαν αμέσως ή εμμέσως από προϊόν τέτοιων αδικημάτων ή τα μέσα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονταν να χρησιμοποιηθούν προς τέλεση αυτών των αδικημάτων, κατάσχονται και, εφόσον δεν συντρέχει περίπτωση αποδόσεως τους στον ιδιοκτήτη κατά την παρ. 2 του άρθρου 310 και του τελευταίου εδαφίου του άρθρου 373 Κ.Π.Δ., δημεύονται υποχρεωτικά με την καταδικαστική απόφαση. Η δήμευση επιβάλλεται ακόμη και αν τα περιουσιακά στοιχεία ή μέσα ανήκουν σε τρίτο, εφόσον αυτός τελούσε εν γνώσει του βασικού αδικήματος ή των αδικημάτων του άρθρου 2 κατά το χρόνο κτήσεως αυτών. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής ισχύουν και σε περίπτωση απόπειρας των ανωτέρω αδικημάτων...». Επίσης, στο άρθρο 48 του ίδιου νόμου – όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 5 του ν.3932/2011 – ορίζονται τα εξής: « 1.Όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για τα αδικήματα του άρθρου 2 μπορεί ο ανακριτής, με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, να απαγορεύσει την κίνηση κάθε είδους λογαριασμών, τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων που τηρούνται σε πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, καθώς και το άνοιγμα των θυρίδων θησαυροφυλακίου του κατηγορουμένου, έστω και κοινών οποιουδήποτε είδους με άλλο

πρόσωπο, εφόσον υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από τέλεση των αδικημάτων του άρθρου 3 του ανωτέρω νόμου. Το ίδιο ισχύει και όταν διεξάγεται ανάκριση για βασικό αδίκημα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι οι λογαριασμοί, οι τίτλοι, τα χρηματοπιστωτικά προϊόντα ή οι θυρίδες περιέχουν χρήματα ή πράγματα που προέρχονται από την τέλεση του ανωτέρω αδικήματος ή που υπόκεινται σε δήμευση, σύμφωνα με το άρθρο 46 του παρόντος νόμου. Σε περίπτωση διεξαγωγής προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης, η απαγόρευση της κίνησης των λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή του ανοίγματος των θυρίδων μπορεί να διαταχθεί από το δικαστικό συμβούλιο. Η διάταξη του ανακριτή ή το βούλευμα του συμβουλίου επέχει θέση έκθεσης κατάσχεσης, εκδίδεται χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τρίτου, δεν είναι απαραίτητο να αναφέρει συγκεκριμένο λογαριασμό, τίτλο, χρηματοπιστωτικό προϊόν ή θυρίδα και επιδίδεται στον κατηγορούμενο και στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού που αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 44 ή στον διευθυντή του υποκαταστήματος του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας. Σε περίπτωση κοινών λογαριασμών, τίτλων, χρηματοπιστωτικών προϊόντων ή κοινής θυρίδας επιδίδεται και στον τρίτο. 2. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος. Από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ή εκποίηση τίτλων ή χρηματοπιστωτικών προϊόντων. Διευθυντικό στέλεχος ή υπάλληλος του πιστωτικού ιδρύματος ή του χρηματοπιστωτικού οργανισμού, που παραβαίνει με πρόθεση τις διατάξεις της παραγράφου αυτής, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή. 3. ... 4 ... 5. Όταν διεξάγεται έρευνα από την Α' Μονάδα της Αρχής, η απαγόρευση της κίνησης λογαριασμών, τίτλων και χρηματοπιστωτικών προϊόντων, του ανοίγματος θυρίδων και της μεταβίβασης ή εκποίησης οποιουδήποτε περιουσιακού στοιχείου μπορεί να διαταχθεί σε επείγουσες περιπτώσεις από τον Πρόεδρο της Αρχής, υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1 έως 3».

III.- ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτει ότι η δέσμευση των λογαριασμών – σε αντίθεση με την κατάσχεση – δεν αφαιρεί από κάποιο πρόσωπο την κατοχή πραγμάτων, σχετιζομένων με κάποιο έγκλημα, αλλά αδρανοποιεί την υπάρχουσα κατοχή των συγκεκριμένων περιουσιακών αξιών στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό στον οποίο υπήρχαν πριν από την έκδοση της οικείας ανακριτικής διατάξεως, απαγορεύοντας - κατά τρόπο απόλυτο - στην μεν περίπτωση των λογαριασμών την εκταμίευσή τους, στις δε άλλες περιπτώσεις (τίτλων ή χρηματοπιστωτικών μέσων) τη διαχείρισή τους και ειδικότερα τη ρευστότητά τους. Η διάταξη αυτή του ανακριτή έχει νόημα να επέχει θέση κατασχέσεως, αφού ακριβώς όπως και η κατάσχεση στοχεύει πρωτίστως στη διατήρηση των περιουσιακών προϊόντων του βασικού αδικήματος, τα οποία δύνανται στο μέλλον να αποτελέσουν αντικείμενο της ειδικής δημεύσεως, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 46 του Ν.3691/2008, είτε με τη μορφή της υποχρεωτικής παρεπόμενης ποινής (46 παρ.1), είτε με τη μορφή του μέτρου ασφαλείας (46 παρ.3). Η συγκεκριμένη δέσμευση, εξυπηρετεί τη δυνατότητα εφαρμογής του συστήματος ειδικής δημεύσεως, την οποία ο ίδιος ο νόμος προβλέπει στο άρθρο 46. Μετά τη δέσμευση των κινητών περιουσιακών στοιχείων, για τα οποία υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες ότι προέρχονται από βασικό αδίκημα και για το λόγο αυτό υπόκεινται σε δήμευση, και όσο ακόμη βρίσκεται σε ισχύ η διάταξη του ανακριτή που επέβαλε το δικονομικό αυτό μέτρο (όσο δηλαδή δεν εκδίδεται βούλευμα ή δικαστική απόφαση, η οποία να αποφαινεται αμετάκλητα για την τύχη των δεσμευθέντων περιουσιακών στοιχείων) εις βάρος του κατηγορουμένου, δεν έχει κριθεί αμετάκλητα εάν τα περιουσιακά στοιχεία θα αποδοθούν στον κατηγορούμενο (εφ' όσον κριθεί ότι δεν ετέλεσε την πράξη) ή εάν θα δημευθούν υπέρ του Δημοσίου (εφόσον επιβληθεί δήμευση, είτε ως παρεπόμενη ποινή, είτε ως μέτρο ασφαλείας) ή εάν θα αποδοθούν στον καλόπιστο τρίτο (αρχικό ιδιοκτήτη και παθόντα από την εγκληματική δραστηριότητα). Όσο το ζήτημα αυτό παραμένει σε δικαστική εκκρεμότητα στο πεδίο της ποινικής δίκης, νέα κατάσχεση των περιουσιακών αυτών στοιχείων με άλλη (οποιαδήποτε) διαδικασία εμφανίζεται τυπικά και ουσιαστικά ανομιμοποίητη. Δηλαδή μόνον μετά την αμετάκλητη δικαστική κρίση (είτε του Συμβουλίου, είτε του Δικαστηρίου), δύναται να διαπιστωθεί τελικώς εάν τα δεσμευμένα στοιχεία ανήκουν ή όχι στην περιουσία του εμπλεκόμενου στην ποινική διαδικασία

κατηγορουμένου, ανεξάρτητα από το εάν αυτός ήταν ή κατέστη οφειλέτης και από άλλη αιτία (Συμβ. Πλημμ. Αθ. 2438/2012, σχετ. γνωμ. ολομ. Ν.Σ.Κ. 399/2013).

Ως προς την έκταση της δεσμεύσεως των λογαριασμών σημειώνονται τα ακόλουθα: Ο νόμος δεν παρέχει διευκρινίσεις για την έκταση της δεσμεύσεως, αφού περιορίζεται αφενός μεν να προσδιορίσει ακριβώς ότι η σχετική ανακριτική πράξη συνίσταται σε «απαγόρευση κινήσεως», αφετέρου δε, προσδιορίζει απλώς το χρονικό σημείο εκκινήσεως της δεσμεύσεως, αφού στην παρ.2 του άρθρου 48 του Ν.3691/2008 ορίζεται ότι «η κατά την προηγούμενη παράγραφο απαγόρευση ισχύει από τη χρονική στιγμή της επίδοσης στο πιστωτικό ίδρυμα ή στο χρηματοπιστωτικό οργανισμό της διάταξης του ανακριτή ή του βουλεύματος». Εμμέσως όμως, με το επόμενο εδάφιο της ίδιας διατάξεως συστέλλεται η έννοια της δεσμεύσεως, αφού αυτή περιορίζεται στις εκταμιεύσεις και μόνον, ορίζοντας ρητά ότι «από τότε απαγορεύεται το άνοιγμα της θυρίδας και είναι άκυρη έναντι του Δημοσίου τυχόν εκταμίευση χρημάτων από το λογαριασμό ...». Επομένως, η έννοια του «παγώματος» ισοδυναμεί με αδυναμία και ακυρότητα υπέρ του Δημοσίου μόνο της εκταμιεύσεως χρημάτων και δεν επεκτείνεται σε απόλυτη αδράνεια του κρίσιμου λογαριασμού, αφού εξ αντιδιαστολής προκύπτει ότι επιτρέπεται η κατάθεση χρημάτων από τον δικαιούχο ή τρίτον μη δικαιούχο στον λογαριασμό αυτόν. Το πάγωμα δηλαδή του λογαριασμού δεν προκαλεί απόλυτη τραπεζική και συναλλακτική εν γένει αδράνεια του (παγωμένου) λογαριασμού, αλλά συνιστά ένα καταρχήν «μπλοκάρισμα» του περιεχομένου του λογαριασμού, του οποίου (λογαριασμού) είναι επιτρεπτή η λειτουργία ως προορισμού καταθέσεων, ενώ επιπροσθέτως είναι νοητή η λήψη πληροφοριών για την μέχρι τότε κίνηση του ή η προσθήκη τυχόν τόκων σ' αυτόν (Συμβ.Πλημμ.Αθ.2438/2012 ο.α, Σ.Παύλου – Γ.Δημήτρηνας «Η Νομιμοποίηση Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες στη Διαχρονική της Διάσταση» σελ. 51, 52 και 288).

Εξ άλλου, τόσο από τις προεκτεθείσες διατάξεις όσο και από την κειμένη νομοθεσία, δεν προκύπτει αρμοδιότητα του υπουργού Οικονομικών να εγκρίνει την υπέρ τρίτων (ως και του Ελληνικού Δημοσίου) μερική ή ολική αποδέσμευση δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων από την Αρχή Καταπολεμήσεως της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες ποσών.

IV.- Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, επί του τεθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τμήμα) γνωμοδοτεί ομοφώνως ότι:

1. Η επιβληθείσα δια της ανωτέρω υπ' αριθμ. 12/17-1-2012 διατάξεως της Αρχής Καταπολεμήσεως Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες απαγόρευση κινήσεως των τηρουμένων στα τραπεζικά ιδρύματα λογαριασμών της ανωτέρω εταιρείας συνιστά δέσμευση αυτών, καθ' όσον οι έννοιες της «απαγορεύσεως κινήσεως» και «δεσμεύσεως» τραπεζικών λογαριασμών είναι ταυτόσημες.

2α. Η δέσμευση αυτή καταλαμβάνει τόσο τα υφιστάμενα κατά την ημερομηνία της δεσμεύσεως όσο και τα μελλοντικά υπόλοιπα των λογαριασμών, όπως, άλλωστε, τούτο έχει κριθεί δια των υπ' αριθμ. 963/2012 και 2438/2012 βουλευμάτων του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών Αθηνών. β. Ο υπουργός Οικονομικών – βάσει της κειμένης νομοθεσίας – στερείται δικαιοδοσίας να εγκρίνει την υπέρ τρίτων (ως και του Δημοσίου) μερική ή ολική αποδέσμευση δεσμευθέντων ή κατασχεθέντων από την Αρχή Καταπολεμήσεως της Νομιμοποιήσεως Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες ποσών, τυχόν δε έγκρισή του θα συνιστούσε παρέμβαση της εκτελεστικής εξουσίας στην δικαστική εξουσία, την στιγμή μάλιστα κατά την οποία – σε περίπτωση αμετακλήτου καταδίκης των νομίμων εκπροσώπων της ανωτέρω εταιρείας – όλα τα δεσμευθέντα ποσά θα δημευθούν υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

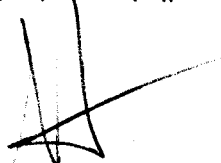
3. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, η ανωτέρω δέσμευση καταλαμβάνει τις μετά την δέσμευση καταθέσεις και, ως εκ τούτου, παρέλκει η απάντηση επί του τρίτου υποερωτήματος.

4. Το ίδιο ισχύει και επί των μεταγενεστέρων της δεσμεύσεως πιστώσεων, οι οποίες αφορούν σε καταβολές γενόμενες από πελάτες της ανωτέρω εταιρείας σε εξόφληση λογαριασμών ηλεκτρικής ενεργείας και λοιπών επιβαρύνσεων.

ΕΘΕΩΡΗΘΗ

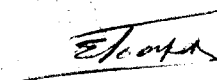
Αθήνα, 19-6-2014

Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Μιχαήλ Απέσσος
Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο εισηγητής

Ευθύμιος Τσάκας
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.